

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH
HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 cèntims

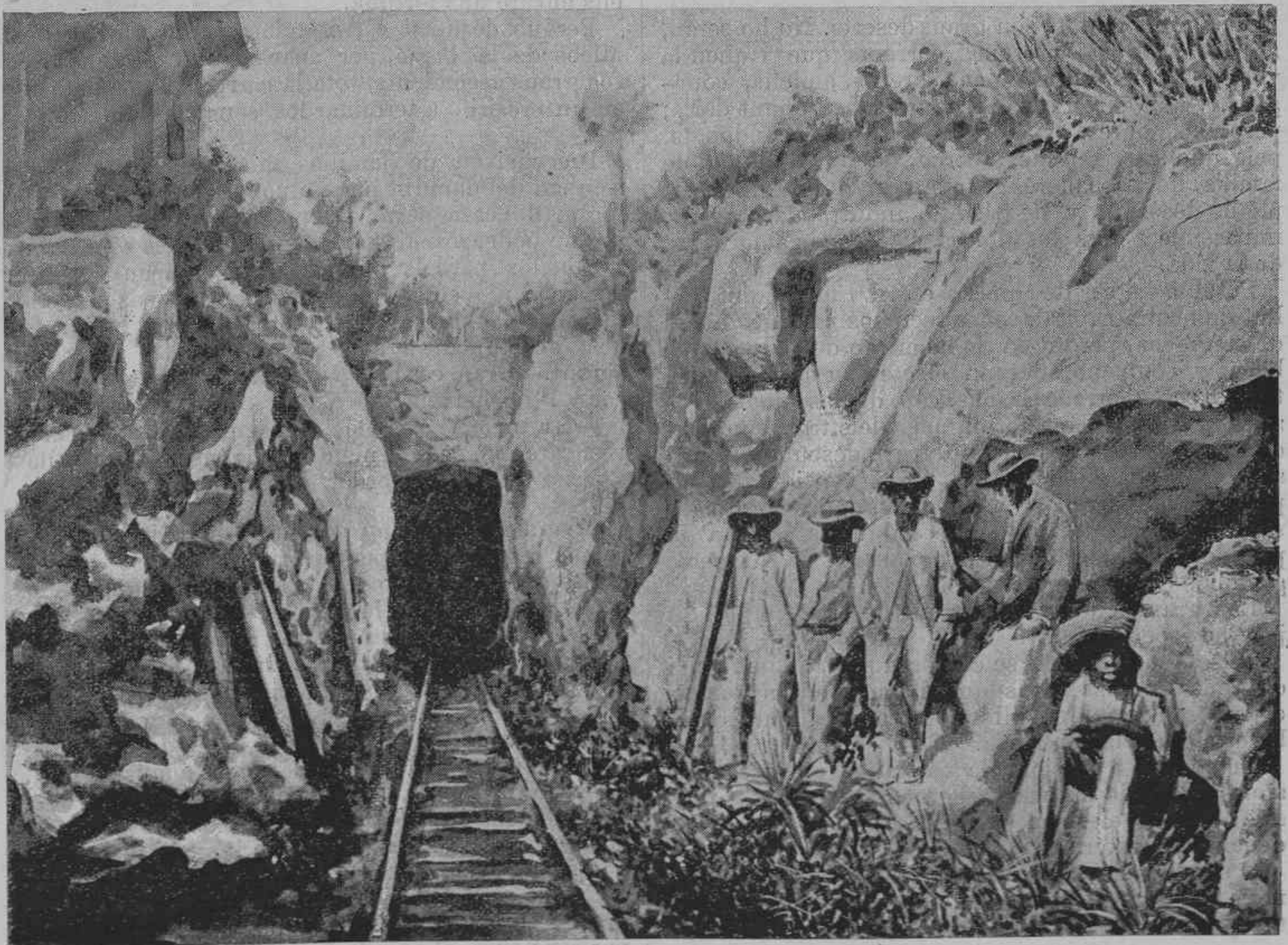
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5

PAGINAS CUBANAS

(D' una instantánea del nostre corresponal.)

Brigada d' operaris, recomponent un tros de vía que 'ls insurrectes han destruhit.

MISERIAS DE BARCELONA

TRINXERAIRES

Las grans ciutats son grans deserts. No ho serán, si volen, per las personas corrents que viuen la vida de relació, que tenen parents, amichs, coneguts, y que en un cas de apuro saben ahont darla; pero pels pobres, pels desvalguts, pels abandonats, pels que careixen de alberch, de llit, de taula, de familia, desert pahorós es tota gran ciutat, un desert plé de desolació y de tristesa, inhospitalari, cruel, impassible á tots los dolors, á totas las amarguras de la vida.

Poséu á un ser de aquests entre 'l marejador trahut de nostra capital, sense recursos ni coneixensas de cap mena, perdut en lo laberinto de las vías públicas y compendréu quin efecte han de produhirli tantas casas arrenclaradas, cap de las quals es la séva, y l' incessant formigueig dels transeunts indiferents entre 'ls quals no logra descubrir ni una sola cara coneguda. ¿Acás no 's considerará més perdut y no 's trobará més sol en aquesta aglomeració urbana de mitj milió de habitants, que en un país despoblado enterament, pero anegat en l' aspecte grandió de la naturalesa?

Las grans ciutats son grans deserts: ho he dit ja y ho repeteixo.

Sols en los deserts se comprén que l' home deixi de trobar ánimas bonas que 'l compadeixin y mans carinyosas que l' ausilihin, retornant al séu esperit la fortaleza y la confiansa.

En algunas ocasiones la caritat s' encarrega de aquesta missió humanitaria; pero 'ls esforços dels que ab més zel solen exercirla resultan devegadas deficientes y estérils.

O sino diguin: ¿que fá la caritat de Barcelona pels noys del carrer, pels infants perduts, pels pobres trinxeraires?

N' hi ha verdaderas llorigadas, com en tota ciu-

tat populosa. Pululan principalmente per entre las barcas del Port, pels arrabals, per las portas dels quartels ahont acuden á arreplegar las sobras del ranxo. A la nit fins s' aventuran per la Rambla y demás vías principals, á favor de las penumbras del alumbrat públich. Dormen ahont poden, sobre un pedrís de passeig ó en lo brancal de una porta, arraulits y devegadas apilotats compartint mútuament la tébia escalfor de sos cossos esquilts.

Los veureu desgrenyats!

bruts, esparracats, descalsos, afrontant los rigors del fret, y las mullenas de la nit, y ab aquesta vida nómada ó s' endureixen ó moren prematurament, lo qual—dada la sort que 'ls estaria reservada—es per ells encare una fortuna.

Perque desde 'l carrer solen passar al Pati dels Micos de la Presó, per anar seguint desde allí, en sos graus ascendents, tota la carrera, fins á pudrirse en un presiri ó á terminar los seus días amarrats al pal.

Procedeixen de familias miserables que se 'ls treuhen del damunt per no poderlos mantenir, ó bé fugen de casa séva, per precós instint aventurer ó per no poder resistir los mals tractes dels séus pares.

Son los pardals humans, que escapan del níu, per anar á picotejar á la ventura, á penas senten l' instint de volar pel séu compte, y aquest instint funest acostuman á sentirlo dels quatre anys per amunt.—Gran es Barcelona, á volar!... 'ls díu lo cor y l' obeheixen.

—Un menja pá menos!—exclaman los seus pares, y encare que sembli mentida, arronsan las espatllas, y ja no tornan á recordarse may mes d' ells.

¿Y qué fá—torno á preguntar—la caritat de Barcelona per aquestas pobras criaturas?

Las corporacions públicas sostenen alguns assilos, pero tots se troban plens.

L' altre día, preguntant á la Casa de Caritat quins requisits eran necessaris, per l' ingrés de un pobre noy desamparat, varen respondrem:

—Lo primer de tot es carregarse de paciencia y esperar torn.

—¿Créu que n' hi haurá per molt temps?

—Per un any ó un any y mitj al menos.

En alguns altres establiments, subvencionats per la Ciutat, no s' hi entra sino ab l' ausili de una bona recomenació.

En altres, á cárrech de corporacions religiosas, precisa satisfacer una mensualitat, perque avuy, hasta per ser pobre, s' han de tenir diners.

En l' Assilo del Parch las admissiós son temporals y perentorias.

De manera que 'ls noys del carrer, sense ningú que 'ls reculli, que 'ls presenti á un assilo, que 'ls recomani ó que pagui la consabuda subvenció mensual, al carrer se queden, víctimas del major abandono y subjectes á tots los perills de la vagancia.

¡Quín contrast mes amarch el que ofereixen aquests microbis del crim en mitj de una ciutat rica, populosa, espléndida, plena de atractius y que gosa fama de caritativa y generosa!....

* *

Tenim una *Associació de Pares de família* quals individus corren adelarats darrera del llibre pornogràfic, del periódich impío, ó de la prostituta cansada del ofici, ab l' afany d' encarrilarla pel bon camí.

Cada any publican una detallada estadística dels seus mérits y serveys. Llibres y folletos recullits: tants mils.—Fotografías obcnas, seqüestradas: tants mils.—Donas perdudas regeneradas: tants centenars.—Concubinats legalisats pel sant matrimoni, tantas decenas.—Criaturas del carrer, recullidas y amparadas: cero.

Pero aquest últim extrém ni tant sols figura en lo seu encasillat. De aixó no se 'n cuidan, ni se n' han recordat may. ¡Y ostentan lo nom de *Pares de família!*.... ¿De quína manera millor podrián acreditar aquest títul que prodigant los seus cuidados á tan-

tas criaturas que sofreixen y 's perden, precisament per no tenir *família* que las ampari?

¿Será qué aquests pobres noys espallifats y miserables no tenen los atractius picants qué han de oferir las curiositats de la pornografía y de la prostitució, fins á sos perseguidors?

* *

En la nit del 17 al 18 del passat mes de janer, la policia secundant las ordres del governador de la Provincia, Sr. Sanchez de Toledo, acompañá al govern civil á un bon número de trinxeraires recullits en la vía pública. Als majors de 10 anys se 'ls deixá en llibertat, previa una carinyosa y paternal amonestació, y en quant als menors, lo Sr. Sanchez de Toledo 'ls doná alberch, fentlos servir al día següent esmorzar y dinar, costejats de la seva butxaca, fins que á la tarde, y posat lo fet en coneixement del arcalde, aquest disposá 'l seu traslado al Assilo del Parch.

De aquellas criaturas se 'n tragueren fotografías, una de las quals es la que reproduhim en lo present número, en la convicció de que 'l posarla de manifest als nostres lectors, ens estalvia mes detalladas explicacions respecte á la naturalesa dels noys perduts que pululan pels carrers de Barcelona.

Lo Sr. Sanchez de Toledo ha fet una vegada, lo que haurían de fer sempre las autoritats municipals

CARNAVAL DE 1896

—¡Arriba, abaruzistas!
¡A fernos apuntar!

Lo nostre honor ens porta ...
allá hont se sent guisar.

secundadas per totes las associacions benéficas, imprimint una direcció á un servey altament necessari pel bon nom de Barcelona y per la desinfecció moral de la vía pública.

Basta considerar que 'l trinxeraires de avuy están propensos á convertirse en los criminals de demá, y que 'ls excessos y delictes que algun dia cometin, en justa lley de responsabilitat, han de sortir á la cara de la societat que quan sigué hora no sapigué prevenirlos, acaparant als infelissos y encaminantlos y convertintlos en sers útils al bé social y en ciutadants honrats, contents de sí mateixos.

P. DEL O.

JA HO DIU LO DITXO

May lo rector se recorda

de que ha estat vicari antes,
y si no estás convensuda
del acert d' aquesta máxima,
veurás ab lo que vull dirte,
com es vritat innegable.

Si al vespre prenent la fresca,
parlém alguna vegada
de segú que haurás notat,
puig en ferhono s' amaga,
qu' en un dels balcons mes
(próxims

al en que tú sols estarte,
hi ha sempre una senyoreta
fixa en tú y jo y la mirada
y que fins que 'ns despedim
escolta nostras paraulas.

Moltas voltas no 's limita
á mirar; crida á sa mare
á son pare y á sa tia
y fins á la seva criada,
y espian nostras accions
sentats detrás las persianas.

No es pas que 'm sápigra greu
que 'm miri aquella fulana,
puig com á ningú faig mal
tampoch tinch perque amagar-
(me.

Mes si jo sé que 'm critica,
que no fora cosa extranya
puig qui més te que callar
es sempre aquell que més gar-
(la,

llavors sens contemplacions
li cantaré las quaranta,
per que tinga més present
que quan ella festejava
ae un noy conegut meu
á qui podia esser mare,
se passava tot el dia
ab la mes notable barra,
enrahonant no per els cólzers
sino per totes las mánegas,
y com si no 'n tiagués prou
en fer petar la xarrada
casi cada dematí
y al mitj dia, vespre y tarde,
sent la burla del vehinat
y de tothom que passava;
molts cops sent ella al balcó
veya caure alguna carta
que 'l minyó ab molta llestesa
efecte de la gran práctica,
no deixava arribá á terra,
sino que al vol la cassava.

Aixó y encare altrás cosas
li hauré de dí á la fulana,
ja que ha donat al olvit
aquest ditxo que no falla:
may lo rector se recorda
de que ha estat vicari antes.

JAPET DE L' ORGA.

MEMORIAS

D' UN BARRET DE COPA.

Feya tres días que 'l sombrero m' havia donat l' últim cop de ma, colocantme immediatament en lo lloch mes visible del aparador, quan entrá un jove á la botiga.

—A veure si 'm farán lo favor d' un copalta.

L' amo corregué á posarse á las sevas ordres.

—¿Cóm lo vol?

—Pel istil d' aquest que hi ha aquí fora. Me sembla que son los que ara s' usan.

—Si senyor; es l' última novetat.—

Volían dir jo.

Van tréurem del escaparate y 'l jove 's posá davant del mirall per veure cóm li queya.

Ell, provehit d' un cap vulgar; jo, fet á la mida normal, desseguida vam *ajustarnos*. Semblavam nascuts l' un per l' altre.

Vaig sentir que 'l jove y l' amo enrahonavan un rato: devían parlar del preu. Soná soroll de diners—lo qual va extranyarme molt, perque allí segons jo havia vist, tothom quedava á deure—y 'l comprador se me 'n porta á casa seva ficat dintre d' una capsas.

Aquell mateix vespre, després d' haverse vestit de negre ab molta elegancia, lo meu propietari se 'm va posar, y comodament instalats en un cotxe vam trasladarnos á una iglesia.

—¿De qué 's tractará?— pensava jo, contemplant la munió de gent que al arribar nosaltres ocupava ja 'l temple.

Tothom rodejava y saludava al meu amo.

—¡Vaja!—li deyan alguns, somrient:—¡ánimo, que aixó no será res!

—¿Ja está ben decidit?— li preguntavan altres.

—Ella va elegantíssima—sentía dir mes enllá.

—¡Es preciosa!—contestavan dugas ó tres veus.

De sopte hi hagué un gran moviment. S' obrí una porteta, sortí un capellá, y 'l meu amo, una senyoreta vestida de blanch y una pila de personas mes s' apilotaren al peu del altar, movent bastanta saragata.

Lo sacerdot digué algunas paraulas que jo no vaig entendre, y 'ls altres me sembla que tampoch; preguntá al jove si volía á la noya y á la noya si volía al jove; ella va dir que sí, ell crech que també va dirho... y desseguida va desapareixe 'l silenci que havia reynat per un instant.

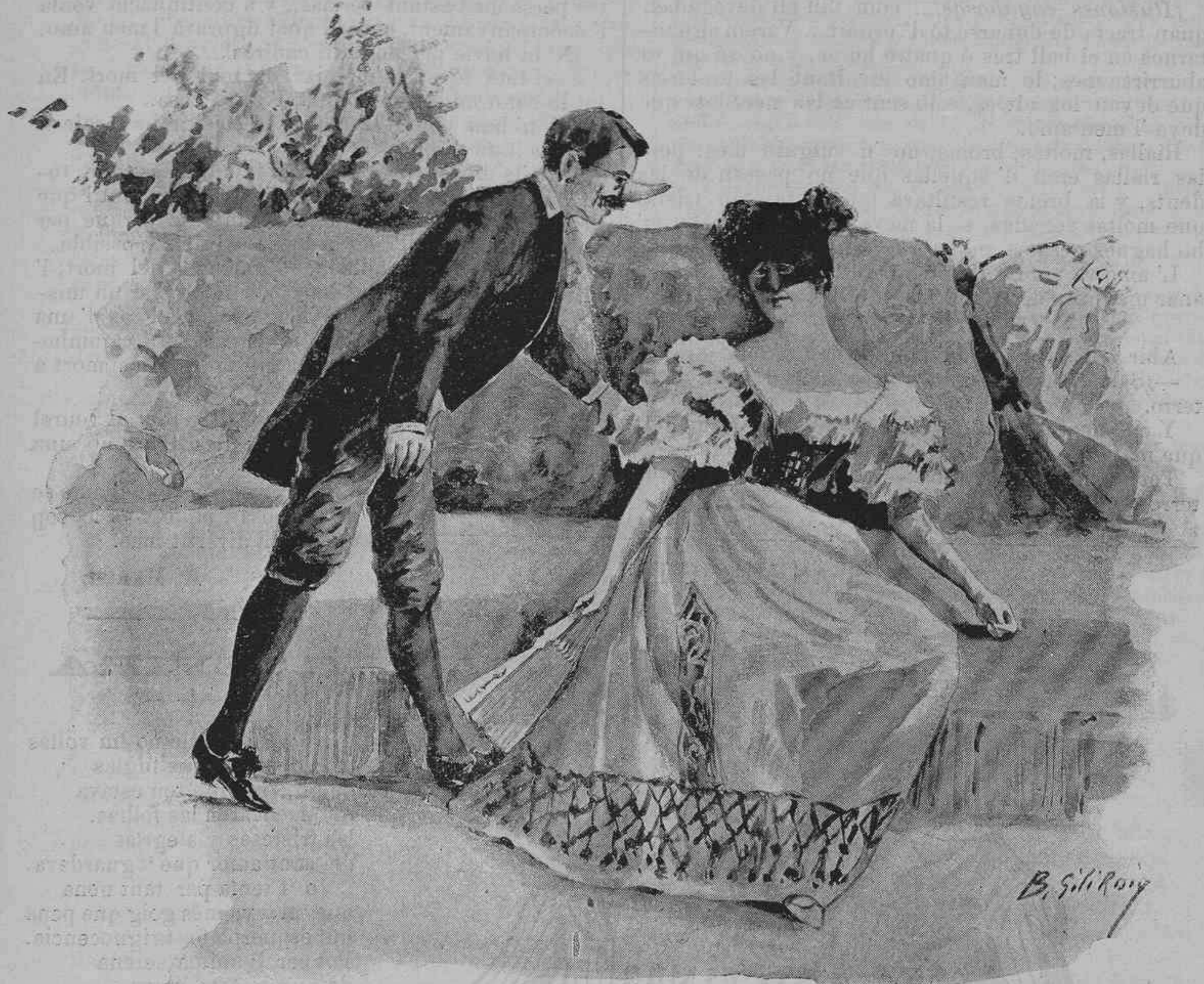
LO FIGURI DE LA ESQUELLA

A las nostras lectoras

D' oficial d' exercit de Cuba.

AL BALL DE MASCARAS

—¿De qué vas disfressat? ¿D' elefant?
—De *wato* del Born.

Una senyora d' edat plorava, la noya també ho feya veure, 'l meu amo fingia que reya, encare que jo 'l sentia tremolar... y durant cinch minuts no van ressonar mes exclamacions que aquestas:

—¡Que sigui la enhorabona!

—¡Que per molts anys!

—¡Deu los fassi ben casats!...

Llavors ho vaig comprendre tot: alló era un casament y 'l meu amo 'l nuvi...

Tal va ser lo meu *debut* en la vida activa.... No 'm vaig divertir gens.

*
*
*

Deu ó dotze mesos després d' aquesta cerimonia, lo meu amo 'm treu de la capsa ahont havia estat reposant, y se 'm coloca per segona vegada.

—¿Ahont devém anar avuy?—em preguntava jo mateix, mentres baixavam al carrer.

També 'ns vam ficar en un cotxe, també vam anar á una iglesia y també 'ns vam trobar allí ab una pila de gent.

—¡Hola!—vaig dirme, recordant l' escena del meu estreno:—¿vols t' hi jugar que aquest home torna á casarse?—

Desseguida 'm vaig informar de tot. Aquell día anavam de bateig.

Lo meu amo era pare d' un nen, y 'l portava á l' iglesia perque 'l passessin pels trámits acostumats.

Molta menos serietat que en l' acte del matrimoni; exceptuant un vell y una vella, que á la qüenta eran padrins, tot lo demés va semblarme gent jove, y per lo mateix, alegre.

L' acte del bateig no 'm va fer gayre impressió. Lo capellá enrahonava molt depressa y dels altres apostaria qualsevol cosa que ningú se l' escoltava.

Lo nen va plorar una mica; una senyora, que semblava una cantinera vestida de paysá, va consolarlo ab no sé qué... y cap á casa altra vegada.

Cinch minuts després ja 'm tornava á trobar ficat á la capsa y tancat dins del armari.

Es á dir, moltes espectativas de broma, y per mí, total, res.

Al hivern següent vaig tornar á veure, si no la llum del sol, la dels fanals de gas.

Un vespre l' amo va posásem y s' encaminá á la porta.

—¿De qué anirém aquest cop?

Al véurel crusar la Rambla y entrar al Liceo, vaig menjarme la partida. ¡Anavam al ball de máscaras!

—¡Aixó si que ha de ser distret!—pensava jo, mentres l' amo s' internava corredors endins:—¡Avuy

podré indemnisme de las penas del meu cauti-veri!...

¡Ilusiones engañosas!... com diu ell devegadas, quan tracta de donarse tó d' erudit... Varem aguantarnos en el ball tres ó quatre horas, y no sé qui va aburrirse mes; lo meu amo escoltant las tonterías que deyan los altres, ó jo sentint las necedats que deya 'l meu amo.

Riallas, moltas; broma, no 'n vulguin mes; pero las riallas eran d' aquellas que no passen de las dents, y la broma resultava tan trista, tan trista, que moltas vegadas, si la meva calitat de barret m' ho hagués permés, m' hauria posat á plorar.

L' amo va perdre la nit; jo, la nit ... y las ganas d' anar may mes al ball de máscaras.

***

Ahir vaig sentir que l' amo deya á n' ella:

—¿Sabs fulano? És mort: avuy haig d' anar al enterro.

Y en efecte: se m' encasqueta ab mes formalitat que may, y en marxa cap á la casa del difunt.

Tot ananthi, jo pensava:—Veyám aixó d' un enterro qué será.

Aviat ho he vist. Endavant, molt endavant hi anava un cotxe ab lo mort; després seguían unas quantas personas bastant serias... y á continuació venia l' acompanyament, entre 'l qual figurava 'l meu amo. ¡N' hi havia per llogarhi cadiras!...

Casi tots feyan lo mateix: dir mal del mort. En tot lo camí no s' han ocupat d' altra cosa.

¡Si n' han contat d' anécdotas! ¡si n' han referit d' atrocitats d' ell!

Que 'ls diners los havia fet aixís ó aixás; que tenia tot un poble de fills naturals; qu' era inútil que 'ls capellans s' escarrassessin cantant, perque per ánimas com aquella no hi havia salvació possible...

L' un repetia castellanadas garrafals del mort; l' altre contava que molts cops, per no gastar un misto, havia pujat á encendre 'l cigarro á n' el gas d' una escala; l' altre deya qu' era una verdadera carambola qu' en lloch de morir aquí no hagués mort á Ceuta...

¡Y tots acompanyavan al difunt! ¡y tots al veurel baixar dins del panteon s' han descubert ab una gravetat encantadora!...

Ab franquesa: de las quatre vegadas que l' amo se m' ha posat, aquest es lo cop que m' hi divertit mes.

A. MARCH.

GUSPIRA

Ni 'l saber que no 'm volías ni l' observar que fugías de mí, si aprop teu estava m' arrencaren las follías, las tristesas y alegrías del sant amor que 't guardava.

Jo 't tenia per tant nena que 'm feya més goig que pena qu' esquerpa fos ta ignocencia. Pot ser l' ánima serena de puresa tota plena poruga era á ma presencia.

Mes al topá una vegada ma mirada ab ta mirada ¡com deguí en ella trobarte, que invadí una freda onada ma sanch roja, caldejada!... ¡y en un moment vaig odiarte!

E. MARTÍ GIOL.

LO PLET DEL VAPOR

Un lector de LA ESQUELLA—deu ser lector, y no *suscriptor* com ell posa, ja qu' en las llistas de l' administració no hi figura 'l seu nom—ens ha escrit una carta sobre un assumpto d' actualitat; tan plena de gracia y bona fe, que no podém resistir á la tentació de publicarla.

Diu aixís, lleugerament *urbanisada* en la part ortogràfica:

«Sr. Director de LA ESQUELLA.

»Molt Sr. meu: Com á sus-

DISFRESSAS MUNICIPALS

Ilustres celebritats en lo rengló d' empedrats.

criptor d' aquest periódich me prenc la llibertat de dirigirli quatre paraules per dirli lo que fa al cas.

Un servidor no vaig poguer anar al port á despendir al invencible (*Textual: així ho dtu la carta*) general Weyler, ni á veure 'l memorable vapor que se 'l va endur d' aquí. Cadascú té las sevas ocupacions, y primer es l' obligació que la devoció.

«Sin embargo; al veure l' ESQUELLA passada y trobar-me ab aquell bé de Déu de vistas y fotografias de tota la cosa, vaig pensar: Calla, es lo mateix que si hi haguessis sigut: aquí está tot, punt per punt, retractat y especificat. Aixó es igual que de bulto. Y hasta (es un dirho á vosté) vaig retallar l' últim retrato de la ESQUELLA, que representa la vista del vapor *Santo Domingo*, per posarlo ab un quadret.

»Pero vel'hi aquí que 'l diumenje compro per casualitat lo *Blanco y Negro*, qu' es un diari de Madrid, y 'm quedo blau.

»També allí hi ha 'l *Santo Domingo*; pero 'l representan tot diferent. El de vostés té dos pals y una xameneya, mentres que 'l del *Blanco y Negro* té dugas xameneyas y quatre pals.

«¿A qui haig de creure? ¿Al diari de Madrid ó á vostés? ¿Qu' es que m' enganya LA ESQUELLA ó m' enganya 'l *Blanco y Negro*? ¿Vostés han sustret pals y xameneyas al barco, ó 'ls de Madrid n' hi han posat de més?»

»Sería molt trist que á un suscriptor de bona fe l' ensarronessin d' aquesta manera, y que alló que 's fa ab las donas, que á gust del retratista se las representa mes ó menos guapas, se fés ja ab los vapors que van á América.

»Li agrahiria moltíssim que 'm tragués de duptes, perque ara, ab la confusió que entre 'ls dos diaris m' han armat, ja no sé si lo que tinch es lo *Santo Domingo* ó 'l *Ponton* ó qué.

»Gracias anticipadas per la contestació, y mani al seu segur servidor y entussiasta,

Ramon Cots y Gatuellas.»

Breu será nostra resposta.

Las instantáneas que publicá LA ESQUELLA, son documents al portador; vol dir que no admeten protesta ni impugnació de cap classe.

Quan varem ferlas, no estavam sols: hi havia unas trenta mil personas que ho miravan.

Ni hem suprimit cap pal ni estalviat xameneyas. ¡Al fi y al cap la fotografia 'ns hauria costat lo mateix!

Lo *Santo Domingo* que nosaltres vam publicar es la verdadera tía Javiara. ¿La nostra instantánea te dos pals? Donchs dos ne té 'l vapor. ¿En la instantánea nostra hi ha una xameneya? Donchs posarne dugas al trasatlántich, es ferlo fumar doble injustament.

Vel'hi aquí tot lo que podém contestar al Sr. Cots y Gatuellas.

«Y ahora... que el *Blanco y Negro* se las componga con él.»

O qu' ell se las componga ab el *Blanco y Negro*.

MOIXIGANGA MÉDICA

Lo banquet-moixiganga celebrat lo pasat dilluns per la minoria dels socis del Colegi de Metjes, fou un aconeixement ruidós gracies á la banda de la Casa de Caritat que anunciava l' acte tocant, no sabém si ab bona ó mala intenció, pesas de *Crispino é la Comare*. Al entrar en lo saló l' anfitrió reverendo Dr. Bonet, president del seus admiradors, lo Sr. Torres director de la banda s' olvidá de tocar la *Marxa Real*.

Se pronunciaren brindis elocuentíssims; lo doctor Mascaró aludí als seus parents ab una oportunitat encantadora; lo

doctor Ronquillo, ab molta gracia, abogá per agermanar la ciència y la religió (¡vaya unas bromas!), y lo verdaderament gran y que va comoure las víceras abdominals de tots sigué quan lo concejal-metje Sr. Blanch digué que volia aumentar lo Cos médech-municipal. Va ser la ovació més ruidosa de la nit.

Lo reverendo anfitrió Dr. Bonet, ab frasse serena, comovedora y digna, va declinar la honra d' haver trepitjat l' article según dels Estatuts del Colegi de Metjes en los dignes individuos que componen la Junta de Govern: doná las gracias á todas las autoridades que no havian asistit al acte no descuidantse del Sr. Bisbe, sobre tot del Sr. Bisbe, al qual la classe médeca deu estar altamente agrahida pels molts serveys que ignorém hagi prestat á la mateixa y sobre tot per las recomendacions que envia al altre barri per las ánimas dels metjes difunts.

Lo digne Sr. Gobernador que no está en lo secret de la comedia y que ignora oficialmente que l' encare president de fet del Colegi de Metjes ha trepitjat la seva firma estampada al peu de l' aprobació gubernativa dels Estatuts de la Associació, va ser l' únich que com á autoritat asistí al acte, dedicant frasses hermosas á tota la classe médeca que foren ab justicia aplaudidas.

Lo doctor Mascaró abrássá al Sr. Gobernador en nom de la classe médeca y fins ara s' ignora qui l' ha autorisat á monopolisar á tota la classe médeca per tals desahogos infantils.

Hem deixat per l' últim al doctor Castells ex-republicá federal que aná al banquet á cantar la palinodia á tota orquesta. Va brindá 37 vegadas per lo reverendo senyor president y proposá s' enviessin telégramas als ministros y, segons s' ens diu, inclús al general Martínez Campos.

Hi ha tipos que haurían de vestir sempre de llibrea.

EN LO BALL DE DISFRESSAS

(Eu lo Teatro de Novedats) (1)

SONET

Dos *ninas* dels meus brassos agafadas, em van dar un *esbronch* dels de primera; per dirme certa *historia*; al meu darrera vingueren tots los balls las disfressadas.

Un *Valz* vareig ballá ab las dos tapadas, passant tots per damunt de ma xistera, de prompte 'm vaig sentí' empenta trasera y á terra jo caiguí... y ellas plegadas.

D' allí 'ns vam aixecar; perdentne l' una dos perlas que portava en sas orelles, desfentse per complert la seva *monya*.

Y l' altre, també allí va deixá alguna; alhaja... Y per no ser jo menos que ellas allí també vaig perdre... la vergonya.

SALVADOR BONAYÍA.

LLIBRES

EL SITIO DE AMBERÉS, por F. Barado.—Lo Sr. Barado goza merescuda fama d' escriptor brillant y conclensut, sobre tot al tractar los assumptos corresponents á la milicia en sa relació ab la Historia. Aquesta fama justa, acreditadas per sas obras anteriores, tals com *La vida militar en España*, *Museo militar*, *Literatura militar española*, *Armas portátiles de fuego*, etc., etc., acaba de afiansarse ab sa darrera producció donada á l' estampa. Es un treball importantíssim que compren l' historia en compendi de las famosas guerras sostingudas á Flandes per la nacionalitat espanyola, baix lo domini de la casa de Austria; destacantse de aquest quadro extens l' epissodi memorable del siti y rendició de Amberes pel famós Alejandro Farnesio, Duch de Parma, relatat ab gran riqueza de detalls, per constituhir l' objecte principal del llibre.

Lo llibre del Sr. Barado constituheix, donchs, una monografía interessantíssima, rica en investigació, abundant en

(1) Donat per la Societat Centre Cómich-Lírich.

datos, escrita ab correcció d' estil y claretat de concepte. Son autor ens transporta á la vida passada, fentnos veure las causas que motivaren la ruina y l' agotament de la nacionalitat espanyola, després d' assombrar al mon ab los esplets de sas épicas hassanyas. La política de Felip II al servey del fanatisme religiós; la indisciplina constant dels exércits, privats casi sempre de las pagas; lo desballestament de l' Administració pública, y en mitj de tantas causas de postració la indomable valentia dels nostres soldats: tot aixó s' troba clarament exposat, descrit y comentat en lo llibre del Sr. Barado, que á son valor històrich, reuneix un mèrit literari indiscutible.

Amenisan lo text lo retrato de Farnesio y alguns planos, primorosas reproduccions d' altres de l' època que s' conservan en los arxius.

ANUARIO RIERA. — *Guía general de Cataluña.* — Comercio, Industria, Profesiones, Artes y Oficios, Propiedad rústica y pecuaria, Datos estadísticos, geográficos y descriptivos, y Sección de propaganda. — Ja era hora de que surtis un Indicador fet á conciencia, no escatimant lo treball de investigació y de comprobació, pera fixar per rigurós ordre alfabètic la direcció de las personas que s' dedican á algun dels rams de l' activitat, no sols á Barcelona y demés poblacions del Plá, sino en lo resto de Catalunya. Sense voler parlar d' altres publicacions análogas, que no solen ser objecte de las generals y completas rectificacions que fa necessari l' continuo mudar de domicili, hem de reconeixer la superioritat que té sobre d' ellas l' *Anuario Riera*, fet tot ell de nou, y baix una base amplia, general y que persegueix á ulls vistos la major perfecció en aquesta classe de treballs.

Hem passat algunas horas fullejantlo y 'ns ha deixat satisfet no sols per la seva exactitut, sino per la gran abundancia de datos. Per lo que respecta á la ciutat de Barcelona compren unas 25,000 direccions, sent de notar la forma que s' ha adoptat al enumerar las casas, per carrers, de las quals, una per una, se cita no sols lo nom del propietari, sino també lo del procurador que las administra. — Las professions y oficis se troban aixís mateix perfectament agrupadas y son també molt nutridas. Un índice general per ordre alfabètic, de apellidos, facilita l' trobar al instant tot lo que s' busca.

Aquesta informació s' exten á tots los pobles de Catalunya, fins als mes insignificants, agrupats per provincias y per partits judicials, y precedits cada un per una breu ressenya respecte á sa situació geográfica, número de habitants, produccions predominants y altres pormenors dignes de ser coneguts.

En resúm: l' *Anuari Riera* está cridat á prestar un inmillorable servey á la industria, al comerç y á tothom en general que necessiti conèixer lo domicili de alguna persona caracterizada.

RATA SABIA.

TENEBRAS

Rápits com las lleugeras aurenetas
passan los jorns, los mesos y los anys:
tan prompte brilla 'l sol, com bat ab furia
terrible tempestat;

Tan prompte 'l dols oreig de la bonansa
besa las olorosas flors de Maig.
com lo gelat alé de tramontana
assola monts y plans;

Tan prompte s' ou lo teoh de la campana
per un nascut alegre repicar
com planyidera y trista llensa als aires
son eco funeral;

Tan prompte anega 'l cor dolsa esperansa
que en un mon de venturas fa somniar
com li clava sas dents enmatzinadas
la serp del desengany.

Mes... ¡qué importa! Lo temps en sa carrera
segueix y seguirá sempre fatal;

á un any segueix un any, á un sigle un altre,
després... la eternitat.

Y aixís veyém que penas, alegrías,
orgull, riqueza, luxo, vanitat,
amor, odi, ilusiones, ditxas y gloria...
tot va á pará' al fossar!

P. TORRABADELLA SEGURA.

LICEO

La senmana teatral que aném á ressenyar pot ben anomenarse *bretoniana*, ja que 'l mestre Breton ha fet casi tot el gasto.

Garin al Liceo: gran triunfo en la primera representació, y una funció de despedida—la del dimars—d' aquellas que per lo carinyosas y triunfals fan admetlla en l' esperit de l'

afortunat que logra ser objecte de tan afectuosas demostracions.

Veritat es que l' ópera de Breton, salvadas algunas deficiencias insignificants, ha tingut aquesta vegada una execució brillantissima. La *Tetrazzini* será sempre la poética Witilda, com no puga forjarla mes hermosa 'l somni mes ideal. Encarna lo tipo de la llegenda, sembla una figura sobrenatural, y es necessari sentirla sobre tot en la *reverie* per saborejar tota la poesia de la creació bretoniana.

En Cardinali feu un *Garin* com encare no l' havia vist ni sentit lo públich de Barcelona. A favor de sas facultats poderosas y de son entusiasme artístich, ens feu admirar la magnífica Oda á la Naturalesa, y doná relleu á las situaciones culminants, y molta expressió á las frases mes dramáticas. Los aplausos unánimes del públich degueren ferli compondre fins á quin punt havia tingut la fortuna d' interessarlo y entusiasmarlo.

La Carotini, en Tiseire y en Lupi's portaren molt bé. Los coros regulars. Y en quant á l' orquesta, dirigida pel mestre Vanzo, estigué acertada. Inútil será manifestar que la popular sardana ha merescut cada nit los honors de la repetició.

CATALUNYA

Un' altra obra de 'n Breton: *El Domingo de Ramos*. A Madrid va representarse poch temps: en cambi en los teatros de América, especialment á Buenos Ayres s' ha posat cen-

tenars de vegadas. Suceheix ab las obras com ab las personas: hi ha uns climas que 'ls proban mes que altres.

No pot dirse, en rigor, que la sarsuela (parlo del llibre) siga dolenta. Deguda al Sr. Echegaray no pot serho; pero resulta poch interessant, ofereix escassa novetat; en una paraula, en materia de trobar, (perque las cosas de teatro s' troban) no ha sigut son autor tan afortunat com en *El Duo de l' Africana*. Acció y personatjes son *clichés* gastats. Y la falta de sabor natural de la tallada ha procurat compensarla 'l Sr. Echegaray ab l' exhibició de decoracions d' efecte, tals com la fatxada, la sagristia y l' interior de la Catedral de Toledo.

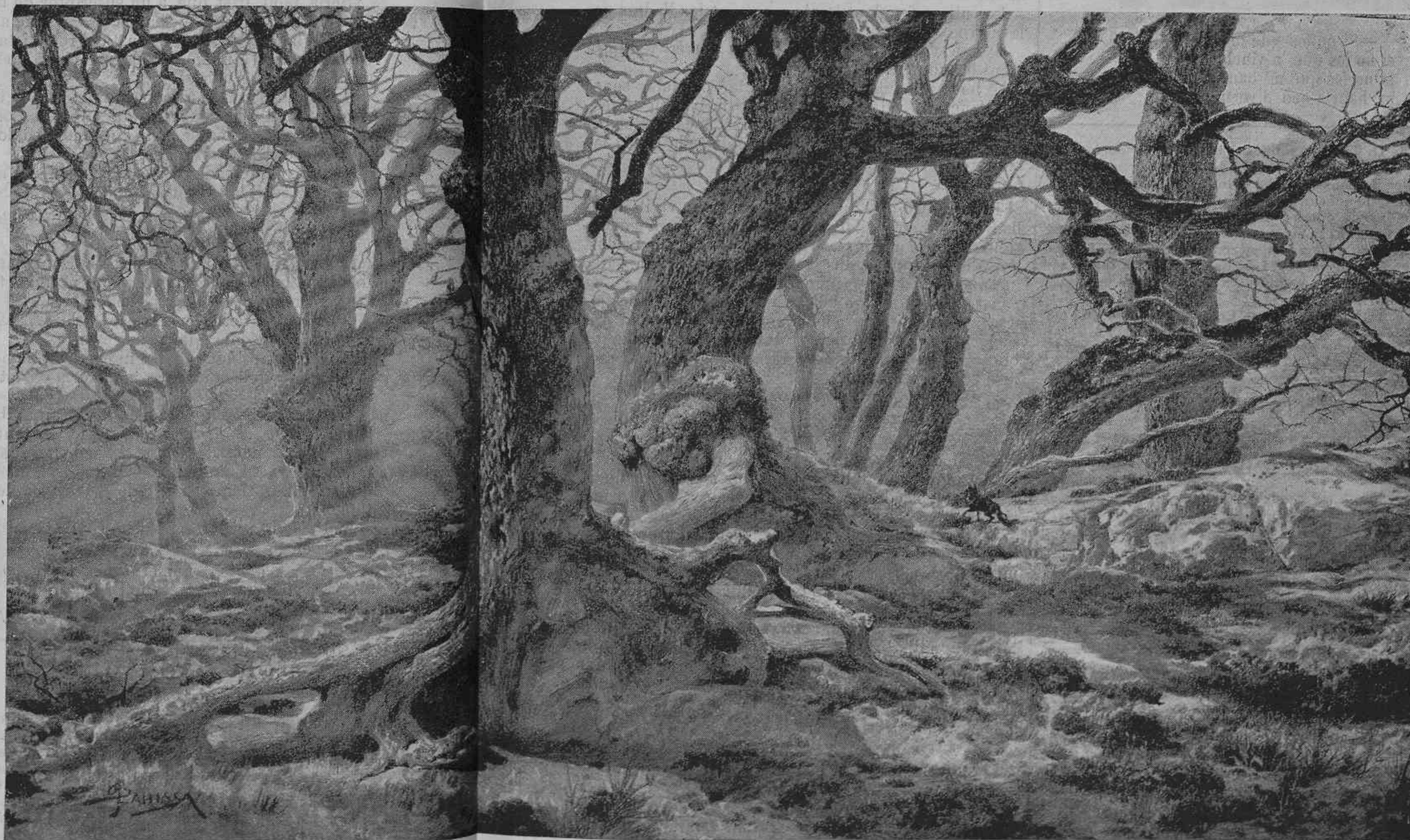
A un llibre deficient raras vegadas, casi may, hi cab una música que salvi l' obra. En Bretón ha donat mostrars de inspiració y pericia en algunas pessas de melodia exquisida y de instrumentació brillant, tals com lo terceto cómic del primer quadro, la serenata del segon, y 'l duo del tercer: lo públich demaná la repetició de las dos primeras; pero al surtir del teatro trobava á faltar alguna cosa de las que quedan, algo com el *¿Dónde vas con mantón de Melilla?* que venen á ser lo sello indeleble de tota producció afortunada, destinada á viure molt temps en lo cartell.

En resúm: l' obra va agradar; pero no va entusiasmar. Lo mestre Bretón, cridat á las taulas, sigué objecte dels aplausos dels seus admiradors.

EN LOS DEMÉS TEATROS

Para 'l próxim dimars está anunciado *Romeo* l' estreno

LOS MESTRES DEL PAISATJE

La roureda (Del notable artista catalá J. PAHISSA.)

DESPRÉS DEL BALL

—Si no fos que m' hi enfadat,
si no fos que 'n vinch cruixit,
si no fos que m' han plomat,
m' hauria ben divertit!

del drama de D. Teodoro Baró *Lo general No-importa*.

** Al *Tivoli*, tingué efecte 'l dia 4 l' acostumada funció patriòtica á benefici dels voluntaris de la guerra de Africa. ¡Pochs ne quedan ja de aquell grapat de valents!...

Las funcions de ópera han acabat, disposantse á donar una serie de funcions la companyia infantil del Sr. Bosch.

** Continúan á *Novedats* las representacions de la magia *Urganda la desconocida*. Los dias festius á la tarde, especialment, si 'l teatro pogués aixemplarse deu vegadas, també s' orpliria.

** Al *Gran-via* res de nou. Prossegueixen ab éxit las representacions de *La Tempestad*, y per aquesta nit está anunciat l' estreno de *Caracoles* y 'l debut del nou artista D. E. Castillo.

Y acabat Amen Jesús.

N. N. N.

 ÍNTIMA

¿Ho veus tonta? Ja t' ho deya quan estaavm sols els dos que no 'm donguessis miradas ab tos ulls, porque 'l cor se 'm trastornava y podias ferme fé un disbarat gros.

Tu no 'm vares volguer creure y vas seguí ab més passió mirantme, sense compendre que aumentavas mon dolor.

Jo no sé al cap de poch rato lo que va passar; pero si ton angelical rostre vareig cubrir de petons, no 'm donguis á mí la culpa no m' acuis, per favor, que sols los teus ulls, Agneta, tenen la culpa de tot.

J. STARANSA.

Las hermosas y detalladas fotografias que publicarem en l' últim número, referents al embarch y despedida del general Weyler,—fotografias que cap altre senmanari d' Espanya ha pogut donar—han valgut á LA ESQUELLA numerosas felicitacions que agraím en l' ánima, porque son la millor recompensa dels sacrificis qu' estém realisant pera complaure al públich.

Y 'ns fem eco d' aquestas afalagadoras demostracions, no tant per pueril vanagloria, com porque 'ns donan ocasió de rendir un nou tribut al mérit de nostre estimat colaborador artístich Sr. Rus, á qui 's deuen las *instantáneas* que tant han cridat l' atenció de nostres lectors.

En pochos días hi ha hagut á Barcelona la mar de robos.

Los uns s' han efectuat foradant lo sostre de la habitació de sobre qu' estava per llogar.

Los altres foradant lo pis y entrant los lladres per la claveguera.

S' han obert portas que donan al carrer y ningú se n' ha adonat.

S' ha extret una caixa de guardar caudals, sense que ningú ho vejés, fins que al últim han sigut descubertas las desferras de la mateixa, mes de dos horas lluny de Barcelona, en la salzereda del Llobregat.

* *

Tot aixó vol dir, que si las autoritats vigilan, los lladres deuen vigilar mes qu' ellas, logrant constituirse en companyias perfectament organizadas, que disposan de temps y de medis pera llansarse impunement á son criminal ofici.

No culpém de aixó á la policia, que prou fá la obra, posantse incondicionalment al servey de la Associació de la Fulla, perseguint sense descans la publicació d' estampas, fotografias y altres excessos mes ó menos pecaminosos.

Per qui té á la má 'l pandero
«lo primero es lo primero.»

Las oposicions pera las plassas de músichs de la banda municipal s' ha efectuat fins ara davant de un jurat compost de regidors y de mestres de música. Casi sempre 'ls regidors han sigut majoria.

Y si hi ha algú que preguntí:—¿Per ventura 'l mer fet de formar part del Consistori suposa coneixements técnichs suficientes pera figurar en un Tribunal de oposicions, ab vot calificatiu?—Se li pot respondre.

—Fins á cert punt, si senyor, porque hi ha concejals que 's distingeixen tocant l' arpa; n' hi ha que sobresurten tocant lo violón; n' hi ha que son uns trompas de primera; n' hi ha que tocan las trampas com ningú, y per regla general pera ser regidor se necessita saber tocar todas las teclas.

* *

De todas maneras hi ha molts opositors que no pensan aixís.

Per exemple, 'ls que 's van quedant sense plassa, que generalment donan las culpas á la falta de competencia de la majoria del jurat.

—¿Qué saben ells de música?—diuhen, y ja que

nó han pogut salvar la breva, procuran salvar quan menys lo punt d' honor professional.

De aquesta manera tots están contents: els que guanyan per haver guanyat; y 'ls que perden... perque 'l Jurat es un burro.

Y á propòsit de las oposicions aquestas. Res mes original que lo ocorregut en los exercicis pera la plassa de solista de clarinet. Actuaren los senyors Porrini y Nori, y ho feren tant, bé y ab tanta brillantés l' un y l' altre, que 'l Jurat doná totas las bolas blancas al Sr. Nori y totas las bolas blancas al Sr. Porrini, deixant al Ajuntament que decideixi quin dels dos ha de ser nombrat.

De manera, que necessitantse un

¡Oh carinyo de niñera!
¡Fins els passeja ab pollera!

solista, se presenta un *duo* en circunstancias que 'l Jurat estima enterament iguals.

Aquí del Sr. Echegaray: *Conflicto entre dos clarinetes*.

¿Pero cóm volen que l' Ajuntament que no ha presenciado los exercicis resolgui lo que 'l Jurat no ha acertat á resoldre?

¿Serán citats los Srs. Porrini y Nori al seu día porque donguin un concert de clarinet en plena sessió pública municipal?

¿Se adjudicará la plassa al que 's presenti apoyat ab mes bonas influencias?

¿Se facultará al Sr. Planas y Casals porque designi bonament y al seu gust al qué ha de ocupar-la?

¿Se obligará als opositors á que se la fassin á cara y creu?

Jo adoptaría una solució mes práctica. Comensaría per vestir al Sr. Porrini y al Sr. Nori ab un uniforme nou de trinca, ab obligació de portarlo quinze días seguits, durant los quals faría vigilarlos rigorosamente.

Al cap de una quinzena, 'ls cridaría, y previ dictámen del tintoter Sr. Gallard, adjudicaría la plassa al que presentés menos solfas al uniforme.

Ja que 'ls dos clarinetistas son iguals com á *clars*, veuría qui 's distingeix mes com á *net*.

Tothom recorda la injuriosa campanya del *Diluv* contra nostre bon amic D. Valentí Almirall.

Lo Sr. Almirall acudí als tribunals en demanda de justicia, y 'l Director del *Diluvi* citat á judici, designá com autor dels sueltos aludits á una persona inválida, que may ha sigut periodista, y que té además coneguts antecedents carlistas, ja que anant ab la facció perdé una cama.

Aquesta persona resultá ser—segons sembla—un home de palla. Aixís á lo menos ho declará ell mateix, dihent que cobrava del *Diluvi* pera ferse responsable de tots los escrits, que per un ó altre concepte haguessin de anar als Tribunals.

Aquesta declaració, confirmada per un dictámen pericial, doná lloch á que 'l Sr. Almirall reclamés lo procesament del Sr. Laribal, director del *Diluvi*, com á responsable de las injurias qu' en son concepte, li havían sigut inferidas en aquest períodich.

Lo jutjat accedí á lo sollicitat pel Sr. Almirall, y 'l Sr. Laribal s' apelá del auto de processament davant de l' Audiencia.

Demá dissapte, á las onze del matí, davant de la secció primera, que presideix lo digne magistrat senyor Moreno, s' ha de veure aquest incident que té extraordinaria importancia, ja que ab ell se ventila un punt directament relacionat ab lo decoro periódic.

De lo que resulti ne donarém coneixement ab oportunitat, á nostres estimats lectors.

La premsa s' ocupa aquests díes de un nou y gran descobriment obtingut per medi de l' aplicació de la electricitat á la fotografia. A favor dels raigs *catódichs*, imperceptibles á la vista, s' obtenen fotografias á través dels cossos opacos com la fusta y alguns metalls. Aixís se pot treure la de qualsevol objecte tancat dintre una caixa, ó colocat darrera de una porta tancada.

De la mateixa manera retratant á una persona, com la carn se torna transparent surt fotografiada tota l' ossamenta del individu.

¡Figúrinse cuántas y cuántas aplicacions no poden ferse de aquest portentós invent!...

De manera que l' autor del rétol havia d' escriure'l d' una altra manera. Res de dir que 's tanqués y que 's callés. Tancar... ¿per qué? si quan una boca s' apartava de la aixeta, un' altra s' hi posava. ¿Callar? Recomendació inútil pera ser feta á qui s' emborratxa:

Lo retol havia de dir:

«*Beu y té'n anirás de nassos.*»

De com marxa l' administració municipal de Barcelona.

Hi ha consignada en lo pressupost de ingressos la cantitat de 25,000 pessetas anuals, pel céntim, qu' en concepte de inspecció, s' exigeix per cada gallina que s' introduheix á la ciutat.

DE LA PRIMERA A LA SEGONA PART

—¿No 't vols treure 'l nas?

—¡No! Aixís quan ens portin el compte y 'ns quedem ab un pam de *idem*, á mí no se 'm coneixerá tant.

Si no la més útil, una de las mes curiosas será la facilitat que tindrà desd' ara cada individu de veure en vida la fila que farà, algun temps després de haverse'n anat á fer malvas.

Tant mateix será ben macàbrich que 'ls joves que festejin pugu'n dedicar-se mútuament un retrato del seu respectiu esqueleto!

Un culliter de Molló (provincia de Girona) tingué l' ocurrencia de posar al carrer, davant de la porta de casa seva, un bot de ví-ab aixeta y un rétol que deya:—«*Beu, tanca y calla.*»

La concurrència dels que acudiren allí á xarrupar, sigué, com es natural, molt extraordinaria, agafant la majoria dels que begueren la gran mona del sigle.

Y en lo pressupost de gastos se consignan 25,000 pessetas, per sous al personal que té al séu càrrech l' inspecció de las gallinas.

Vinticinch mil que n' ingressan;
vinticinch mil que se 'n van.

Total: uns quants que fan caldo á expensas de la ciutat.

A Málaga 's dirigia 'l Nunci del Papa á visitar lo Colegi de Jesuitas.

Es inútil dir que no hi anava á peu, com els apóstols, sino en un luxós carruatje.

Si hi hagués anat á peu no hauria ocorregut la desgracia que vá tenir que lamentarse, tota vegada que 'l cotxe vá aplastar á un pobre noy morint al poch rato.

Es de creure que 'l Nun-
ci 'l despedirà per l' altre
mon, concedintli la bene-
dicció apostòlica, may siga
sino per acreditar lo cone-
gut ditxo:—Al que Dios se
la dé, San Pedro se la ben-
diga.

Está molt bé que l' Ajun-
tament costegi las insignias
als dos bombers que han
sigut agraciats ab la Creu
de Isabel la Católica.

Pero estaria millor que
de passada pagués los atra-
ssos que acreditan los in-
dividuos de tan benemé-
rit cos.

Está bé pensá ab la Creu;
pero crech qu' es milló enca-
recordarse de la creu (re
y de la cara.

Lo dissapte de la senma-
na próxima, *La Campana
de Gracia* publicarà, com
té per costum cada any un
sabrós número extraordi-
nari dedicat á celebrar lo
Carnestoltas polítich.

Materia no ha de faltar
al nostre estimat colega
pera donar á llum un de
aquells números xispejants
que tant solen cridar l'
atenció pública y agradar
á sos numerossíssims lec-
tors.

Un advocat novell havia
de defensar una causa del
torn de ofici, en la qual
apareixian com á culpables,
dos galifardeus, acusats del
robo de uns conills. L' un y l' altre estavan confes-
sos y convictes y eran ademés reincidents en lo
mateix delictu.

L' advocat desitjós de fer mérits, deya:

—Tinch una idea sublime per salvar á aquests dos
infelissos. Es á dir, no 'ls salvaré jo, 'ls salvará la
ciencia moderna. La mateixa circumstancia de ser
reincidents afavoreix lo méu plan. Ells declararan que
al empaytar los conills ho fan sense donarse'n com-
pte, per instint, obehint á un impuls irresistible.

Y jo demostraré per medi de un peritatje cientí-
fich, degudament preparat...

—Qué ¿probarás que son bojos?—li preguntá un
amich.

—No: lo que provaré, es que aixís com hi ha ho-
mes, que, segons Darwin, descendeixen del mico, 'ls
meus clients descendeixen del gos coniller.

—Bravíssim, noy, bravíssim!....

***

Pochs días després s' efectuá la vista.

L' advocat estava tot motxo. Y l' seu amich li pre-
guntá:

—¿Qué tal com t' ha sortit aquella proba tan en-
ginyosa?

—Malament, noy, malament. A la justicia histó-
rica—que sempre estaré renyida ab los últims ade-

lantos de la ciencia—li ha donat la gana
de figurarse que 'm burlava d' ella...

—Y l' president t' ha interromput...
no t' ha deixat explanar....

DISFRESSAS MUNICIPALS

—Nyigo, nyigo, nyigo!
Ves si tinch talent,
que faig ballá 'l mico
del Ajuntament.

—Pitjor: el president, per interina providencia, m'
ha imposat una multa de 500 pelas.

—No sé quin sant me deté
com no li pego á n' en Nelo.

—Jo si que sé quin sant és;
es, de segur Sant Canguelo.

JUMERA.

Fa pochos días van citar
al marqués de la Llansada
per un quintá de cibada
que no volia pagar
y l' jutje ab pochos miraments
al marqués sens cap reparo,
va condemnar á pagarho
per tractarse de aliments.

LLUIS SALVADOR.

Epigramas de Lluís Salvador

GALERIA DE TRAJOS DE CARNAVAL

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Te-re-sa.*
- 2.ª MUDANSA.—*Pio—Peó.*
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Oli—Cid—Aray—Bot—Nau.*
- 4.ª ROMBO.—
S
M A R
M A R I A
S A R D A N A
R I A L L A
A N A
A
- 5.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Fusteria.*
- 6.ª GEROGLÍFICH.—*Dona alta y prima may pot ser petita y groixuda.*

XARADA

*Total es un nom de dona
dos-hu prenda de vestí:
molt hu se 'm menja la Pona
y 'l dos se 'm menjará á mí.*

J. ILLESAC.

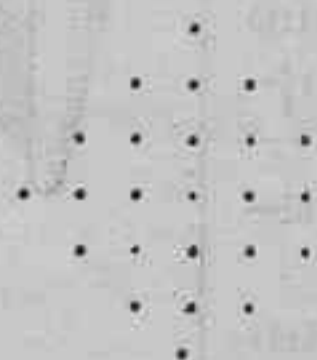
TRENCA-CLOSCAS

D. SEBASTIÀ FRARE Y RANTALLA
PIERA

Formar ab aquestas lletras lo títul de un drama catalá y 'l nom del seu autor.

PETIT BURLAT.

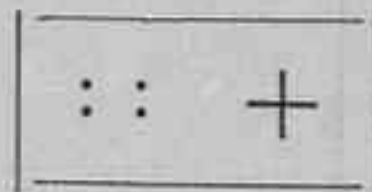
ROMBO

Primera ratlla vertical y horisontal: vocal. — Segona: adverbí de temps.—Tercera: nom d' home.—Quarta: Id en diminitiu.—Quinta: combinació poética.—Sexta: parentiu.—Séptima: consonant.

JOSEPH ROGER.

GEROGLÍFICH

E. LUCENA.

Antoni Lopez, editor. Rambla del Mitj, 20

A. Lopez Robert, impresor, Asalto 63.—Barcelona.

Típichs, serios, cómichs,
frescos, amples, justos....

N' hi ha per tots los gastos
y per tots los gustos.

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola, Barcelona, Correu: Apartat número 2.

GUIA GENERAL DE CATALUÑA

OBRA DE GRAN UTILIDAD
para el **COMERCIO** y la **INDUSTRIA**

El **Anuario-Riera** es el más completo y exacto de datos de los publicados hasta hoy.

Precio del libro **10** pesetas en Barcelona y **11** en el resto de España.

COLECCIÓN DIAMANTE (Edición López)

Últimos tomos publicados

Tomo 35.—**FÁBULAS**, por D. José ESTREMER. . . . . 1 tomo

Tomo 36.—**NOVELAS CORTAS**, por D.ª EMILIA PARDO BAZÁN. . . . . 1 tomo

Elegantes cubiertas al cromo distintas para cada volumen. Precio **2** reales tomo.

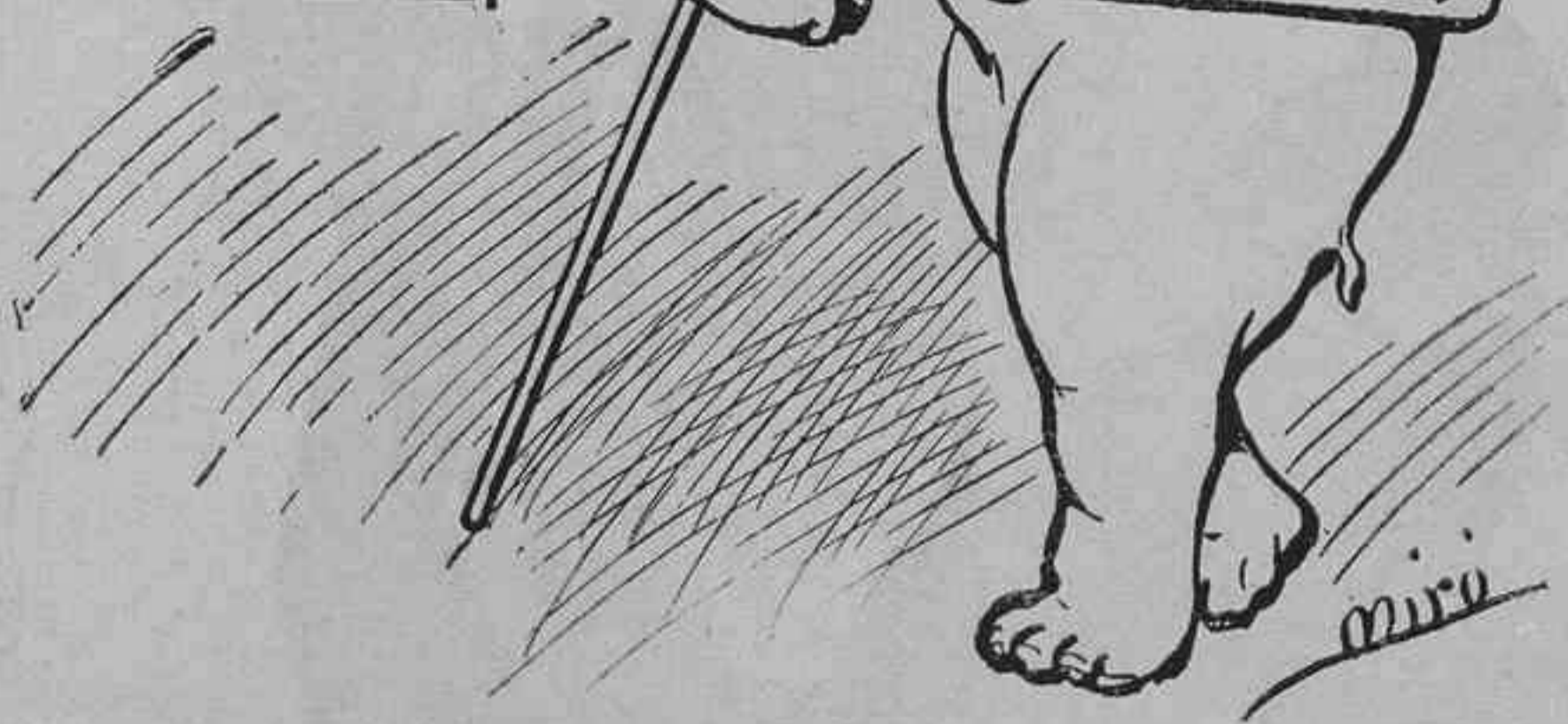
OBRA NUEVA
de D. Melchor de Palau

ACONTECIMIENTOS LITERARIOS

IMPRESIONES
Y NOTAS BIBLIOGRÁFICAS

1895

Precio **3** pesetas.

OBRAS DE C. GUMÀ

	Ptas.		Ptas.		Ptas.
Fruyta del temps. Colecció de poesias formant 4 toquets titulats: Fruyta amarga, Fruyta verda, Fruyta agre-dolsa y Fruyta madura.	2	Lo Rosari de l' Aurora.	0'50	Quinze días á la lluna.	0'50
L' amor, lo matrimoni y 'l divorci	0'50	Filomena.	0'50	Ni la teva ni la meva.	2
Del bressol al cementiri	0'50	Lo cólera y la miseria.	0'50	Un viatge de nuvis.	0'50
Buscant la felicitat.	0'50	Sobre las donas.	0'50	¿Quina dona vol vosté?	0'50
Petons y pessichs.	0'50	Gos y gat.	1	Lo primer día.	1
Barcelona en camisa.	0'50	Vuyts y nous.	0'50	Art de festejar.	0'50
Lo déu del sigle.	0'50	Un cap mas	1	Guía del conquistador.	0'50
¿Home ó dona?	0'50	20 minuts de broma.	0'50	¿Colón ó Carnestoltes?	0'50
La dona nua.	0'50	Lo pot de la confitura	0'50	¿Abaix lo existent!	1
Tipos y Topos.	0'50	La Exposició Universal.	0'50	Lo marquès de Carquinyoli.	1
¿Guerra al cólera!	0'25	Cura de cristiá	1	Una aventura d' amor.	0'50
Cla y catalá.	0'50	Guía cómica de la Exposició Universal.	1	¿Jesús, Maria, Joseph?	1
Don Quijote de Vallcarca.	0'50	L' amor es cego.	1	Pelegrins á Roma.	0'50
¿Ecce Homo!	0'50	Una casa de dispesas.	1	¿Per qué no 's casan lcs homes?	0'50
Mil y un pensaments.	1	Cansons de la flamarada.	1	¿Per qué no 's casan las donas?	0'50
		La primera nit.	0'50	La salsa del amor.	0'50
		Lo día que 'm vaig casar.	0'50	Lo mon per un forat.	0'50
		Ensenyansa superior.	1	¿Cóm se pesca un marit?	0'50
		Drapets al sol.	0'50		

Del mateix autor sortirà dintre pochos días **DE LA RAMBLA Á LA MANIGUA**

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de port. No responém d' extravíos, no remetent además 1 ral pel certificat. Als corresponsals de la casa, se 'ls otorgan rebaixas

LA REINA DEL DIA (per R. MIRÓ).

—¡Entréu!... La porta está oberta,
 lo goig canta á tota ven....
 Pequéu, que ara podéu ferho ...
 ¡Després ja us confessaréu! ...